

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JANUARY 25, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Franco pred Barcelono

Na fronti nacionalistov, 25. januarja. Armada nacionalistov se pripravlja na nov napad na Barcelono in pričakuje se, da bodo nacionalisti še danes ali jutri vkorakali v Barcelono.

Čete generala Franca se nahajajo komaj eno miljo od Barcelone. Druga poročila zopet pripovedujejo, da bi Franco že v noči med torkom in sredo prišel v mesto, toda je odložil zasedbo mesta do dneva. Barcelona bo proglašena za glavno mesto nacionalistične Španije. Tisoče ljudi, ki so se evakuirali iz mesta, se zdaj stradajočim ljudem.

Hendaye, Francija, 24. januarja. Španska vlada lojalistov, ki je prvotno nameravala pobegniti iz Girona, ki je samo 26 milj od francoske meje, se ni podala tja. Nahaja se v nekem drugem katalonskem mestu.

Prvotni ukrep španske vlade, da ostane v Barceloni, je bil umaknjen, ko so nacionalisti začeli bombardirati obkroženo mesto. Španski ministri so Barcelono v enem tednu štiri- do petkrat napadli.

Iz taborišča generala Franca San Sebastianu se nanašajo, da so vojne ladje nacionalistov v Baha e Rosas več tisoč dodatnih vojakov. Pristanišče nahaja 75 milj od Barcelone.

Namen te izkrcane armade je preprečiti pot proti Franciji, po kateri dobivajo lojalisti še vedno hrano in vojne potrebščine iz Francije. Ob istem času se od nahaja sem bliža druga armada nacionalistov.

Zivljenje v Barceloni se je popolnoma spremenilo. Civilno prebivalstvo beži na vso moč. Tisočeri moški pa skušajo graditi začasne utrdbe, strelne jarke, da bi se lahko ustvarila silne vojaške rezerve. Mladeniči od 17. leta naprej bodo zapriseženi v armado.

Berlin, 24. januarja. Diktator Hitler je zapovedal, da se mora vsi moški od 17. leta naprej, ki so v vojaški službi, izvežbati na novo vojaški način, da bodo tvorili novo vojaško rezervo za nemško armado.

Dodaten fantje in moške bodo pridržani takozvanim rjavosrajnim, ki so tvorili prvo obrambno moč, ko je Hitler dospel do oblasti v Nemčiji. V slučaju vojne bi bili pridržani rednemu vojaškemu usposabljanju.

Rjavosrajniki tvorijo danes 400.000 močno armado in glasom Hitlerja bo vsa vojska v prihodnosti.

Vest iz domovine
Mrs. Katarina Kushlan, roj. Terčič, je prejela žalostno novico, da ji je 3. januarja umrl brat Ernest Terčič v Ustju pri Vipavi. Star je bil 57 let. Doma zapuška tri otroke, 2 brata in eno sestro, ki so vsi še sorodnikov. Naj v miru počiva v domači grudi.

Lemontski med
Vsem onim, katerim zadnjič ni bilo medom, naznanjam, da sem dobila četrto in zadnjo pošiljko. Zglasite se torej pri Mrs. Col. Lindbergh je odplul v Berlin, kjer bo dobil licenco za zrakoplovce v Nemčiji.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Lojalisti apelirajo pri Ligi narodov radi Lahov

Geneva, 24. januarja. Španski lojalistični minister za zunanje zadeve se je pritožil pri Ligi narodov radi divjanja od strani Italijanov, ki nalašč uničujejo osebnostno lastnino in ubijajo z bombami civiliste. Minister sicer ni zahteval nobene posebne akcije, toda pripomnil je, da Liga narodov sedaj, ko ima vsa dejstva pred seboj, lahko nastopi proti mednarodnim kršitvam vojnih pravil od strani Italijanov. Tudi ruski in kitajski delegati pri Ligi narodov so govorili proti Italijanom. Španski minister za zunanje zadeve je izjavil, da nikdar ne more verjeti, da bi španski zrakoplovci pri generalu Francu morili španske žene in otroke, pač pa ima dokaze, da to počenja laški zrakoplovci.

Smrtna kosa
Po dolgi in težki bolezni je preminula Mrs. Stanislava Repar, stara 53 let. V Ameriko je dospela leta 1898. Poročena je bila prvič s Frank Draganicem, ki je umrl, in leta 1910 se je poročila s sedanjim možem Ignacem Reparjem. Družina je stanovala najprej na Norwood Rd. pozneje na 58. cesti, nakar se je preselila na farmo v bližini Painesville, O. Soprog ranjke Ignac je bil pred 8. leti v avtomobilski nesreči, v kateri je zgubil popolnoma eno oko in deloma tudi drugo. Pogreb ranjke se vrši iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi. Dan in čas se naznani jutri. Pokojna je bila članica društva Srca Marije (stara) in društva Majka Božja Bistrička št. 47 HBZ. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Usoda roparja
Včeraj zjutraj je vlomil 28-letni delavec Keith Hughes v gostilno White Horse Inn, kjer je razbil igralni stroj, nakar je začel bežati, ko je pobral iz stroja denar. Toda John Martinec, natakav v omenjeni gostilni, je slišal ropot, videl je Hughesa bežati iz gostilne po pravkar zapadlem snegu proti cesti. Martinec je streljal za bežečim in ga smrtno zadel. Kot je izjavila policija se je Hughes mudil več ur v omenjeni gostilni in igral na igralnih strojih. Zmenjal je za \$5.00 bankovce, kupil si kozarec pijače, ostali drobiž je pa zahteval v kvodrih. Vse te kvodre je pometal v igralni stroj, ne da bi kaj dobil, kar je mladega moža seveda razjezilo. Zgodaj zjutraj je vlomil v prostore, da dobi svoje kvodre nazaj, a dobil je smrtno kroglo.

Opredni gostilničarji
Vsi gostilničarji, ki imajo svoje prostore v predmestju Cleveland Heights, so se združili v eno organizacijo, katere namen je, da ne dobijo suhači v roke orožja, da nastopijo proti njim. Gostilničarji, 25. po številu, so sklenili, da ob nedeljah nihče ne bo odprl svojih prostorov in da bodo zapirali svoje prostore točno ob 1. uri vsako jutro. Suhači so pri zadnjih volitvah v Cleveland Heights že odpravili nekaj gostilen iz gotovih okrajev.

Epidemija slinavke
Zdravstvena oblast v Clevelandu naznanja, da je nastala v mestu epidemija bolezni znane pod imenom "mumps" ali priušesne slinavke. 900 slučajev se nahaja pod karanteno. Bolezen se najraje prime otrok med 5. in 9. letom.

Srečna mamica
Iz bolnice na svoj dom na 1211 E. 175th St., se je vsa srečna povrnila z zdravim in čvrstim prvorojenem Mrs. Ferdinand Race. Mr. in Mrs. Frank Race vodita poznano mlekarstvo na 448 E. 158th St. ter sta s tem veselimi družinskimi dogodkom postala stari oče in mati. Naše iskrene čestitke!

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vojna na Kitajskem še ne bo zlepa končana

Washington, 24. januarja. Nelson Johnson, ameriški poslanik pri kitajski republiki, ki je došel iz Kitajske v Washington, je izjavil včeraj, da bo vojna med Japonci in Kitajci še dolgo trajala.

"Kitajska morala je izvrstna," se je izjavil Johnson. "Kitajci zaupajo v bodočnost. Prepričani so, da bo končna zmaga njih. Razmere na Kitajskem, razven v provincah, ki so prizadete od vojne, so popolnoma normalne.

Kitajska danes še ni upoštevana. Poslanik Johnson je zlasti poudarjal, da je bombardiranje mest potom zrakoplovov skoro brez pomena. Tako bombardiranje je dragoceno, toda nima nameravanega uspeha.

Johnson se je včeraj posvetoval z državnim tajnikom Hullom, nakar pride te dni enkrat na konferenco k predsedniku. Od njegovih nasvetov je mnogo odvisno kakšne korake bodo v bodoče Zedinjene države zavzele napram Japoncem.

Viharji na morju
Atlantski ocean je zadnja dva dneva silno nemiren. Plovitba je skoro življensko nevarna. Nad morjem divja nevihta in pihajo vetrovi, ki dosežejo 90 milj na uro brzine. Valovi se čevlje in več visoki zagrinjajo parnike. Dosedaj je znano, da je potopljeno 14 parnikov ali pa se nahajajo v resni nevarnosti. Na nekaterih parnikih je nastal ogenj sredi morja.

Huda kazen
Mestni sodnik Adams v East Clevelandu je naložil te dni eno največjih kazni radi kršenja postave glede opojne pijače. William Settle, 6818 Lawview Ave. je bil pripeljan pred sodnika, češ, da je imel 14 zabojev žganja, ki ni bilo še obdelano in da je devet zabojev odpejal neki straniki. Za posest žganja je bil Settle obsojen, da plača \$500.00 kazni, za prevoz žganja pa tudi \$500, torej skupaj \$1.000.00. Poleg tega je sodnik Adams obsodil Setla v štiri mesece zapora radi posesti žganja in v dva meseca radi prevoza, skupaj 6 mesecev zapora. Settle mora plačati tudi vse sodniške stroške. To je bilo že tretjič, da se je moral Settle zagovarjati radi enakih deliktov.

Za tužemce
V New Yorku se je ustanovila organizacija, ki ima ime The American Committee for Protection of Foreign Born. Naslov organizacije je: 100 Fifth Ave., New York. Organizacija ima v programu znižanje pristojbine za podelitev državljanstva na \$2.00, nadalje bo zahtevala, da dobi tudi tužemci WPA dela, spremeniti se morajo naselniške kvote, da se dovoli več političnim beguncem prihod v Ameriko in korenita izprememba deportacijskih postav.

Mestni proračun
Mestna vlada plačuje v Clevelandu sedem formenov za tlakovanje cest, dasi se ob tem času ena sama cesta ne tlaka. Zupanški urad bi imel za letos rad \$6.000.000.000 več kot lanske leto. Mestna farma v Warrensville se po izjavi direktorja za javno blagostanje sama izplačuje. V resnici znaša deficit \$47.000. O tem bodo councilmani razpravljali v prihodnjih dnevih, ko bodo delali proračun mesta za leto 1939.

Zastopniki in zastopnice
Vsi zastopniki in zastopnice zaeno z odborniki skupnih društev fare sv. Vida so resno posnjeni, da pridejo nocoj večer na jako važno sejo. Treba je rešiti mnogo dela in priprav za veselo 12. februarja v SND. Pridite vsi zastopniki, zastopnice in odborniki.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Stric Sam pregnal sedeče štrajkarje

New York, 24. januarja. 80 WPA uslužbencev pri zveznem gledališču je sklenilo oditi na sedeče štrajk, ker so bili zadnje čase odpušteni od dela. Bili so večinoma gledališki igralci. Zvečer ob 6. so prinesli na balkon gledališča posteljno opravo in sklenili začeti v gledališču s sedečim štrajkom. Na lice mesta je prišel ravnatelj WPA projektov, ki je povedal navzočim, da ne pridobijo ničesar s sedečim štrajkom in naj mirno odidejo. Ker štrajkarji niso odšli je nastopilo 75 zveznih stražnikov, ki so ljudem prepodili na cesto. Trije so bili aretirani. Ostali štrajkarji so jim sledili do zaporov, kjer so začeli piketirati. Toda prišel je policijski inšpektor, ki je izjavil, da bo vse pikete aretirali, nakar so se razšli.

Smrt mladeniča
Preminul je po tritedenski bolezni v Lakeside bolnišnici dobro poznani Matevž Suštaršič, star komaj 27 let, sin Matije in Mary Suštaršič. Mladi pokojnik je bil vsega značaja, priključen in spoštovan med svojimi tovariši pri kegljanju in golf igri. Njegovi prijatelji ga bodo težko pogrešali. Poleg staršev zapuška sestre Mary por. Tomšič, Ana por. Blatnik in Josephine ter brate Johna, Louisa in Josepha, strica Josipa Zalatel, v stari domovini pa več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9:30 dopoldne iz hiše žalosti na 3557 E. 82nd St. pod vodstvom Louis L. Ferfolja. Naj bo ranjkemu lahka ameriška zemlja, preostalih pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Kam se obrne Lewis?
R. J. Thomas je bil postavljen za začasnega predsednika unije avtnih delavcev v Ameriki in sicer od ene skupine, ki nasprotuje redno izvoljenemu predsedniku Homeru Martinu. Mr. Thomas je imenoval osem svojih prijateljev, katerim je naročil, da poizvedo od Johna Lewisa, načelnika C. I. O., katerega bo Lewis podpiral v boju, ki se vrši že več mesecev v notranjosti unije. Prihodnjo soboto se vrši v Detroitu sodniška obravnava, ki naj določi, ali ima Homer Martin še kaj pravice do predsedništva ali ne. Notranji boji so nastali zadnje dneve tudi v uniji razvažalcev pive v Detroitu. 700 teh ljudi je na štrajku, ki grozi, da se razširi tudi na drugi panoge. Štrajk grozi, da se bo razširil po vsej državi.

Mestni proračun
Mestna vlada plačuje v Clevelandu sedem formenov za tlakovanje cest, dasi se ob tem času ena sama cesta ne tlaka. Zupanški urad bi imel za letos rad \$6.000.000.000 več kot lanske leto. Mestna farma v Warrensville se po izjavi direktorja za javno blagostanje sama izplačuje. V resnici znaša deficit \$47.000. O tem bodo councilmani razpravljali v prihodnjih dnevih, ko bodo delali proračun mesta za leto 1939.

Zastopniki in zastopnice
Vsi zastopniki in zastopnice zaeno z odborniki skupnih društev fare sv. Vida so resno posnjeni, da pridejo nocoj večer na jako važno sejo. Treba je rešiti mnogo dela in priprav za veselo 12. februarja v SND. Pridite vsi zastopniki, zastopnice in odborniki.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Država Ohio zahteva, da ji vrne zvezna vlada milijon dolarjev za starostno pokojnino

Columbus, Ohio, 24. januarja. Država Ohio bo skušala te dni potom governerskega urada in potom pritiska od strani državne zbornice iztirjati od zvezne vlade en milijon dolarjev, ki so jih v Washingtonu pridržali, ker država Ohio pod guvernerjem Daveyem baje ni spolnovala predpisanih točk o starostni zavarovalnini.

Denar je bil pridržan še oktobra meseca lanskega leta, ko je nastal spor med Columbusom in Washingtonom. Načelnik zveznega urada za starostno pokojnino se je izjavil včeraj, da Ohio lahko dobi dotični milijon, ako zahteva denar.

Ako pa komisija za družabno varnost v Washingtonu ne bi hotela izročiti denarja, tedaj bo morala nastopiti državna postavodaja, ki bo zahtevala od kongresa, da dovoli pokojninskemu skladu v Ohio svoto en milijon.

Senator Taft se je izjavil, da v Washingtonu nimajo pravice zadrževati ta denar. Bivši guverner Martin Davey se je pa izjavil, da je bila država Ohio naravnost oropana za milijon dolarjev.

Pričakuje se, da bo novi guverner Bricker uradnim potom zahteval pridržani denar in da bo državna postavodaja sprejela resolucijo, ki pravi, da zvezna oblast ni imela pravice vzeti milijon dolarjev za starostno pokojnino.

Javni relif bo trajal še devet let, trdijo v Washingtonu. 80 milijard za brezposelne
Washington, 24. januarja. Zupan LaGuardia, ki se je mudil v Washingtonu, je izjavil, da bo zvezna vlada prisiljena še najmanj devet let skrbeti za brezposelne.

Do te trditve so prišli tudi senatorji odseka za javne dovolitve, ko so razmišljali glede nove dovolitve za WPA projekte. Po devetih letih se bodo šele razmere toliko spremenile, da bo postal relif nepotreben.

Senator Townsend se je izjavil, da če bo relif potreben še nadaljnih devet let, da se bodo morale Zedinjene države zadolžiti do svote \$80.000.000.000. "Da," je odgovoril župan LaGuardia, "toda zdi se mi, da tudi 80 milijard ne bo zadostovalo."

Za boljše zdravje ameriškega naroda. Predsednik Roosevelt je poslal kongresu svoj načrt
Washington, 25. januarja. Včeraj je poslal predsednik Roosevelt kongresu načrt za izboljšanje zdravja ameriškega naroda in za pomoč pri zdravljenju onih, ki nimajo lastnih virov za zdravljenje.

Preracunano je, da bo tekom nekaj let, ako bo načrt sprejet, veljal ta načrt zvezno vlado in posamezne države nekako \$850.000.000 na leto. Predsednik sicer ni direktno zahteval, da mora kongres sprejeti načrt, pač pa je priporočil, da se odpravi nesece v notranjosti unije. Prihodnjo soboto se vrši v Detroitu sodniška obravnava, ki naj določi, ali ima Homer Martin še kaj pravice do predsedništva ali ne. Notranji boji so nastali zadnje dneve tudi v uniji razvažalcev pive v Detroitu. 700 teh ljudi je na štrajku, ki grozi, da se razširi tudi na drugi panoge. Štrajk grozi, da se bo razširil po vsej državi.

Mestni proračun
Mestna vlada plačuje v Clevelandu sedem formenov za tlakovanje cest, dasi se ob tem času ena sama cesta ne tlaka. Zupanški urad bi imel za letos rad \$6.000.000.000 več kot lanske leto. Mestna farma v Warrensville se po izjavi direktorja za javno blagostanje sama izplačuje. V resnici znaša deficit \$47.000. O tem bodo councilmani razpravljali v prihodnjih dnevih, ko bodo delali proračun mesta za leto 1939.

Zastopniki in zastopnice
Vsi zastopniki in zastopnice zaeno z odborniki skupnih društev fare sv. Vida so resno posnjeni, da pridejo nocoj večer na jako važno sejo. Treba je rešiti mnogo dela in priprav za veselo 12. februarja v SND. Pridite vsi zastopniki, zastopnice in odborniki.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

Vprašajte za nagradne listke
Progresivne trgovske zveze.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue
Published daily except Sundays and Holidays
Cleveland, Ohio

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVECO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers
Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 20, Wed., Jan. 25, 1939

Nadškof v delavski borbi

Splošno zanimanje je pretekli teden vzbudil v Ameriki katoliški nadškof Most Rev. Edward Mooney, bivši Clevelandčan, ki ima svoj sedež kot nadškof v Detroitu. Mooney je posegel v delavsko borbo, ne da bi organiziral delavstvo, kajti organizacije je danes skoraj preveč, pač pa da naredi mir in sporazum v delavskih vrstah Amerike.

Vzelo je sto let in več ameriške delavce, da so sploh prišli do spoznanja kako silno potrebna jim je organizacija. Spoznanje, da sto delavcev lahko prej doseže svoj namen, če skupno zahtevajo boljše življenske razmere, kot pa če to zahteva vsak posamezen za sebe, je prišlo šele nekako po letu 1890, ko smo dobili v Ameriki prve delavske organizacije. Oni, ki so že nad 40 let v Ameriki, ako niso že umrli, dobro vedo, kako so svoje čase delali po 12 do 14 ur na dan pri najbolj umazanih delih za najbolj malenkostno plačo. Živeli niso dolgo, ali pa so bili pri delu tako pohabljeni, da so hiral tekem ostalega življenja in končno odpotovali kot največji siromaki v rešilno smrt.

American Federation of Labor je bila prva večja in upoštevana vredna delavska organizacija v Ameriki, ki je začela z borbo, da se znižajo delavne ure, da se zviša zaslužek in da se delavcu dovolijo standard razmere življenja. Pri tem je pa American Federation of Labor naredila to napako, da se je oprijemala samo takozvanih "poklicnih delavcev," to je delavcev, ki so imeli gotovo stroko, izobrazbo, kot strojniki, elektriki, peki itd. Za milijone delavcev pa, ki so živeli v skoro suženjskih razmerah v raznih jeklnah, rudnikih in drugo, se American Federation of Labor svoječasno nikdar ni brigala.

Ni čuda torej, da je nastala v Ameriki druga delavska organizacija, ki si je dala ime Committee of Industrial Organization, ali CIO, katere načelnik je postal radikalen in precej levičarski Lewis. Lewis je imel sicer pravo idejo, ko je trdil, da je treba organizirati vse delavce, ne samo nekaj izvoljenih. Zlasti odkar je prišel na krmilo vlade predsednik Roosevelt je imel Lewis tozadevno skoraj proste roke. Njegovim pobočniki so organizirali in delovali na levo in desno ter tekom treh ali štirih let spravili v organizacijo do malega štiri milijone delavcev, ki niso prej poznali nobene organizacije.

Toda ogromno napako je naredil Lewis v tem, ker je bil trmast dovolj, da je delal vse na svojo roko in nikdar ni poskusil, da se sporazumi z že obstoječo organizacijo delavcev, American Federation of Labor. Lewis je postal nekaj diktator, tiran v delavskih vrstah. Kot sicer v delavski rojen mož, bi moral bolj poznati značaj in standard ameriškega delavca. Ameriški delavec je pač za organizacijo, kadar se mu dokaže, koliko koristi mu organizacija prinaša, toda ne bo pa trpel diktatorjev v svojih vrstah, in tak diktator je postal John Lewis.

Štiri milijoni delavcev, katere je Lewis organiziral v C. I. O. danes zapuščajo njegovo organizacijo. Za vzgled vzemimo samo unijo oblačilnih delavcev, ki neče danes ničesar slišati o Lewisu, dočim ki tvorila pred leti temelj CIO. Odpadlo je tisoče tekstilnih delavcev radi tiranstva v notranji upravi CIO, in danes imamo pred seboj ogromno borbo 500.000 avtnih delavcev, ki so organizirani v C. I. O. in ki se potom svojega lastnega predsednika Homer Martina puntajo proti vodstvu in kontroli Lewisa, kateremu očitajo, da se poslužuje ruskih komunističnih metod, da vpeljava tiranizem v delavske vrste, kar je nasprotno amerikanizmu. C. I. O. organizaciji preti razpad in uničenje. Poleg vsega je pa njen boj z A. F. of L. toliko bolj značilen, in jasno kaže, da je Lewis pozabil na amerikanizem in začel s komunizmom, kar je pa smrtna nevarnost za ameriške delavce.

V ta boj je sedaj posegel nadškof v Detroitu, Most Rev. Edward Mooney, ki je pretekli teden delavcem povedal sledeče: Boji med delavci v njih lastnih vrstah morajo nemudoma prenehati, kajti delavci z notranjimi boji v svojih organizacijah si kopljejo svoj lastni grob. In drugič: da boji v delavskih vrstah ponehajo, je treba odstraniti iz delavskega gibanja vse, kar je proti-ameriško: socializem, fašizem, komunizem. Slednji trije elementi bodo pokopali ameriške delavske ideale, kajti voditelji socializma, komunizma in fašizma so dosedaj z vsemi svojimi načrti in deli dokazali, da niso družega kot peščica tiranov, ki si želi osladiti življenje na račun delavcev.

Besede nadškofa v Detroitu so posegle globoko v ameriške delavske vrste. Ne bo dolgo, ko bomo dobili jasen odmev posledic besed resničnega prijatelja delavcev kot je nadškof Mooney v Detroitu.

Kaj pravite?

Nedolgo sta bila v Clevelandu dva demokratska banketa. Oba na isti večer, a vsak v drugem hotelu. Enega je priredila Gogwerjeva stranka, drugega Millerjeva. Nekateri demokratje so se udeležili enega, drugi drugega. Nekateri so se udeležili obeh, da ne bo kaj napek, drugi pa zopet nobenega, da ne bo še bolj napek in zamera.

BESEDA IZ NARODA

Pod masko demokracije

To je bil naslov uredniškega članka v Prosveti, ki je glasilo SNPJ, z dne 11. januarja 1939. Urednik g. John Molek je zbral neke izjave po časopisih, stare že po 25 do 30 let, katoliških duhovnikov o demokraciji, in te so mu začele povzročati težave v želodcu, da je začel po turško bljuvati na uredniško mizo. Koliko bo ponesnažil in onečidel pisalnega papirja, je umevno vsakemu, kdor pozna njegovo nestrpnost in fanatično zagrozenost do katoličanov.

Torej ta uredniški "Prosvetaš" se zopet bavi z tremi nerazdružljivimi sestricami, te so: demokracija, svoboda in toleranca. Od katerekoli strani jih ogleduje, opazuje in čita izjave o njih, se mu pokažejo v drugačnih barvah. Končno res ne vem pri čem je. Še manj pa njegovi privrženci in učenci. Ravno te tri sestrice: demokracija, svoboda in toleranca, so bile spravile g. Johna Moleka v stisko, da se je potil, da še nikoli kaj takega. Nismo še pozabili kaj je bilo.

G. Matt Tekavec, večletni član društva "V boj št. 53 S. N. P. J." je vprašal urednika Prosvete, g. Johna Moleka, kako se pojmujejo demokracija, svoboda in toleranca v SNPJ. Takrat smo bili mi Slovenci pozorni nas vas, g. John Molek in čakali, da boste kakor modri Salomon nekaj izbleknili, da bo konec vsakega nesporazuma. Pa ni bilo nič. Godrnja je, da niste neumen, ste se skriili v mišjo luknjo, pred katero ste postavili stražo, moše potrošni odborovi prve in druge instance. Vprašanje je ostalo nepojasneno g. Matt Tekavcu in vsem Slovincem, ki so se zanimali za vaše pojasnilo.

Ker ste se izognili na tako prostaški način tako važnega vprašanja sedanje dobe, ste izgubili nadaljno pravico do razpravljanja. Oprostite, g. John Molek, da dvomim nad vašo znanostjo. Sploh nam niste še nikoli pojasnili odkod vse vaše tako obsežno znanje. Kadar kaj berem izpod vašega peresa, sem v dvomu, če je vaša lastna misel izražena, ali ste jo samo prepisali. To se pravi z glavo druge osebe misliti.

To vedno premišljanje glave za vsako razpravo in dokazovanje, vas mora pa tudi utruditi. In vi ne veste, kako smešni izgledate, kar vsaka glava pa le ne pristojna vaši osebi. Najbolj klaverno izgledate z glavo filozofa. Takrat spravite vse Slovence v dobro voljo, prijatelje in nasprotnike vašega znanstva.

Le čemu biti tako skromen, dragi g. John Molek! V tem pogledu je bil pa vaš rojak, Jurčičev Krjavelj že boljši možak, čeprav ni bil urednik katke Prosvete. On je naravnost in brez ovinkov javno povedal, kdo je bil njegov profesor. Učen Hrvat na barki je porabil vsako priliko, da je zbistril možu razum in glavo prav naravnal, da je potem vse življenje njegov učenec pravilno gledal in svet tako pojmoval kakršni tudi v resnici je. V tej šoli je Krjavelj tudi dosegel, česar ni še nihče pred njim ne za njim, da je presekal samega hudirja na dva kosa. Kdo more o tem dvomiti, saj je dvakrat padlo v morje — comp in štrunk!

Vi, g. John Molek, urednik Prosvete, pa tudi skušate presekati Boga. Dozdaj se vam to še ni posrečilo, ampak še imate čas, da z Bogom napravite to, kar je Krjavelj z hudimnamom. Če ne na morju pa vsaj na suhem. To bo veselje, ko

nas boste prepričali, da ste slišali, kako je padlo, ko ste Boga presekali na dva kosa. Zavedno napredni rojaki se bodo koj na to oglasili: "Ja, Janez, pij, ker si tako dobro opravil!" Saj se bodo vsi zavedali demokracije, svobode in tolerance.

Joe Debeljak

Za večje priznanje

V nedeljo smo slišali pri desetih maši oster ukor od Father Jagera radi pičle udeležbe pri igri v soboto večer. Njč čudnega, gotovo je škodila veselica Ložanov, ki so si mislili takole: veselica je samo v soboto večer in gremo vsi na veselico, na igro pa gremo lahko še v nedeljo večer. Radi tega je bila Kanusova dvorana veliko premajhna in pri igri je bilo pa mnogo prostora še praznega. Gotovo je, da se to večkrat zgodi, da si eni in isti ljudje v prireditvah škodujejo, daj imajo eni kot drugi blag namen. V bodoče naj se za take prireditve bolj preračuna od obeh strani. Za igre, ki jih režira Father Jager bi se morali bolj zanimati in to iz več vzrokov. Prvič, ker gre za večjo narodno izobrazbo in drugič se pa z vsakim dolarjem, ki se ga dobi z igro, pomaga zadolženi fari, ki na vseh krajih neobhodno potrebuje denar. Za igre se zanimala tu rojena mladina, kar je velika pridobitev nove generacije za naše vrste. Če ne bomo priznavali dela naše mladine, bo šla sama svoja pota naprej. Cenimo torej to, kar je mnogo vredno.

Anton Grdina.

Sijajna prosveta

Kaj se boš ti človek ponašal! Nič nisi, ti para zabita, ti žival živalska, ti potomec opice! Beži nazaj v džunglo, ker nočeš biti izobražen in napreden, ko nočeš brati takih stvari, da bi te razsvetile z umom, da bi lahko spoznal, da si potomec opice!

Vzemite v roke številko Prosvete od 18. januarja, ki je uradno glasilo SNPJ in berite, rešite berite! Berite dvakrat, petkrat in tudi desetkrat preberite, pa se vam bodo oči odprle spoznanja, da ste potomec opice. Tako navdušeno in zavzeto piše uradna Prosveta za njen "prosvetni del" v članski številki za članstvo SNPJ. Blagor članstvu omenjene jednote, ki ima tako prosvitljene urednike, ki tako skrbijo za svoje članstvo, da bi ga, kar najhitreje prepričali, da je prišlo članstvo iz džungle, da, naravnost iz opice. O presrečni rod, o srečno članstvo, osobito še tisti člani, katerih sicer ni tako malo, ki ste še katoličani! Se daj naj se vam odpro oči za vselej (klade kladaste, kakor mnogokrat zapiše g. Trunk). Kaj se hočete nekaj držati in ponašati, saj niste niti potomci ljudi! Opice ste! Če ne verjamete, pa vzemite v roko Prosveto in berite, da se v Prosvetni matici dobi knjiga, ki je prestavljena na slovensko iz srbsčine po nekem dr. Topaloviču. V tej knjigi je zapisano vse to, kar sem zgoraj omenil. Zato člankar v Prosveti poudarja: berite dvakrat, petkrat in desetkrat, pa se vam bodo odprle oči in videli boste nazaj v prazgodovino in spoznali, da ste najprvo hodili po vseh štirih in šele kasneje po dveh. Spoznali boste svoje sorodnike, pradede in srečni boste, nad vse srečni.

Nobenega komentarja ni treba k taki prosvitljeni prosveti. Kdor želi imeti za sorodnike in dede take džunglske angeljčke, naj jih kar svobodno ima. Kdor se hoče izobraževati za sedanje čase s takimi dokumenti, naj še le. Zapopasti pa ne morem, da morajo prejemati take bedarije tudi naši katoliški rojaki in še zanje

plačevati pri članarini. Rečem in pribijem, da je to peklenko izkoriščanje katoličanov, ki so prisiljeni prispevati za take budalosti. Če že hočejo odpadniki gojiti svoje opičje sorodstvo iz džungle, naj si sami preskrbe za to novaca in naj kar sami bero take budalosti po dvakrat, petkrat, in desetkrat. Mi pa pravimo: lepa hvala za tako prosvitljenost v dvajsetem stoletju!

Anton Grdina.

Predstava "Ne obupaj"

"Ne obupaj," krasna spevoigro v petih slikah, katere prizori so bili povzeti po slovenskih običajih, se je bržkone posetnikom dokaj dopadla, ker bilo je lahko slediti prizoru za prizorom in razumeti njih pomen.

Namen sestavitelja je bil gotovo mladini ljubezen do matere utrditi, ker prolog nam je predložil trpljenje matere. (Vlogo mlade vdove Zdenke, je pela naša znanca Albina Hren, ki je že mnogokrat nastopila na slovenskem radio programu.) Mlada Albina se je dobro poglabila v svojo vlogo in čuteče pela svojemu mamelemu detetu. Kaj naj napravi, kam naj gre, da preživi sebe in svoje nedolžno dete? Urška, njena najboljša prijateljica, je prevzela odgovornost, da bo vzgojila njeno dete, med tem ko je šla Zdenka v mesto služiti. Obljubila ji je, da dete (Majda) poprej ne izve za svojo pravo mater, da ji bo Zdenka nudila boljši dom kot ona sama. (Urško je dobro igrala Mary Obreza ki lastuje lep sopran.) Petje Zdenke v slavo svoji mali ljubljenci, katero je morala zapustiti še predno jo je spoznala, je bilo ganljivo. Da . . . prolog nam je predložil — kako mora mati trpeti.

Drugače je bila prva slika "Pri vaškem potoku" vesela, vsa življenja polna kot so časi v našem življenju, akoravno ne vedno in ne dolgo. Prikazala se je Majda, še mlada dekle, katero je predstavljala Alice Birtič. (Alice je dobro naštvirala svojo vlogo in jasno pokazala svoje zmožnosti.) Zaničevana sirota od skoro vseh vaščanov je imela zvestega prijatelja v osebi Andrejčka (in boljši je en dober prijatelj kot sto slabih), ki je bil sin Majdine vzgojiteljice Urške. Vesele perice so dobro izvršile svoje vloge v kretinah in krasno je bilo njih petje.

Bilo je veselje med otroci, ki so brezkrbno rajali. Dekleta, vsa žareče veselja, so služale fantovo petje ljubezni in v lepih pesmicah odgovarjale. Zmračilo se je, zaslislalo se je "Ave Marija" in vsi so padli na kolena, nakar so vsi veselo odhajali k pokojnemu počitku. Je Majda in Andrejček sta ostala. (Andrejčka je igrala Sylvia Mihec in to tako točno, da je mnogo udeležencev bilo trdno prepričanih, da je v programu pomota in da je Andrejček res fant in ne Sylvia. V petju, kretinah in govoru je bila skoro neprekosljiva.) Predzadnji prizor prve slike namreč petje Andrejčka in Majde:

"Jaz sem Majda
jaz Andrejček
majhna, revna sva oba."

je bil silno dopadljiv. Najmlajše izmed vseh na odrju v prvi sliki, dvojčice Frieda in Delores Vidic, ki sta opazovali celo sliko in videli ljubimkanje mladih fantov in deklet, sta zaključili sliko z lepim petjem pesmice:

"Kam to pride
kam to gre
to večno ljubljenje."

(Za Vidic dvojčice je bil to

prvi nastop z tako skupino in v vlogah, a sta četudi majhne, korajžno izvršili svoje vloge. Zbor "Slavčkov" v tej prvi sliki je bil imeniten.)

Druga slika "Na vasi, dan pred vseh mrtvih dnevom" je bila žalostna. Žalostno so vsi nastopali. Med tem časom je bila tudi preminila Urška, zvesta prijateljica Zdenke, mati Andrejčka in vzgojiteljica Majde. Zbrani so se odpravljali, da skupno z Majdo (ki je verovala, da ji je Urška prava mati) odidejo na grob Urške.

Še bolj žalostna je bila tretja slika, "Na vseh mrtvih dan." Že se je zastor dvignil "Memento mori," Majda je klečala ob gomili svoje matere (Urške) in potrta pela pesmice "Sirota, sirota ne zapispim" in "Zunaj veter brije" in v spomin vseh umrlih je pa zbor zapel "Vigred." Spomini se smrti . . . "Ali bi se ne dalo res složno živeti, ako bi večkrat pomislili, kako je življenje v primeri z vesoljstvom kratko. Medtem ko luč življenja dan za dnevom gasuje, stvarstvo nadaljuje, res dosti za pomisljati.

Četrta slika, "Na vasi" je bila zopet bolj živahna, predložila je lepše življenje in oznanjevala lepšo bodočnost. (V vlogi Dore je nastopala Jennie Meserko, ki je bila kos svoji vlogi.) Dospel je na vas pajac (kateraga je fino predstavljajal Joe Penko), ki je vabil vaščane na sijajen cirkus, ki se je imel vršiti.

V peti sliki, "V županovi hiši" je bilo življenje na višku z svojo srečo. (Peta slika se je godila 12 let po prvi sliki.) Majda je spoznala svojo pravo mater Zdenko, ki ni bila več sirota. — Nobene žalosti ni bilo več, nobenega trpljenja, vse je rajalo, vse pelo pri polnih mizah dobrot. Konečno petje, ples, vrisk in veselje je pričelo: "Ne obupaj."

Spevoigro "Ne obupaj" je sestavil pevovodja g. Louis Šeno, ki pozna moči zbora in je seveda uredil ravno za "Slavčke." Obenem je dirigiral petje in režijo vodil sam in tako pomagal "Slavčkom" lo res nepozabne odrske predstave, za kar so mu gotovo vsi hvaležni.

Vse pesmi so bile spremljane na piano po gđ. Elsie Artel, ki je poznana dobra pianistinja.

"Slavčkom" želim, da bi še nešteta leta prepevali, uspevali in gojili čisto slovensko kulturo.

Ančka Traven

Za nov samostan

Cleveland (Collinwood), O. — Že pred par tedni sem prejel razveseljujoče pismo, v katerem se mi je na kratko sporočilo oziroma predstavilo tujerodno, toda zavedne ljudi, lahovnike in lajake. Razvidel sem, da so tujerodci bolj vneti za naše tako potrebno in koristno delo, kot je delo č. oo. frančiškanov v Lemontu. Sedaj je že na splošno znano javnosti, da želijo tam v Lemontu postaviti nov samostan, vsaj tak, da bo sedanjim razmeram kolikor toliko odgovarjal. To, kar imajo sedaj, ne odgovarja razmeram časa. Saj si človek skoro ne more misliti, da pod tisto revno streho živijo naši očetje frančiškani in pa naša mladina, ki se želi posveti duhovskemu poklicu.

Sedaj pa ti slovenski narod po vsej Ameriki odpri srce, odpri roke. Saj je ni stvari, da je ne bi Slovenci s skupnimi močmi zmagali. In kakor ste bili vedno darežljivi za vsako dobro in koristno delo, se tudi sedaj zavedajte, da je zidava novega samostana na ameriških Brezjah ena najbolj potrebnih in koristnih ustanov,

kar ste jih še dozdaj podpirali. Zato se vam tem potnajtejšo priporočam, da tudi sedaj odzovete.

Dolgo so tam v Lemontu ho ter ponižno čakali odločbo naroda samega. Ker so razmere tako težke, da je rod kar molčal, so bili očetje frančiškani sami siljeni, da so prišli pred rod ter ga lepo prosili: rojak, daj, prispevaj tudi mal dar za nov samostan! Prepričana sem, če se bi Slovenci odzvali, da bo najkrajšem času mogoče začeti z delom na onem prijemnem gričku v Lemontu. zgled naj vam bodo tujerodci ki so z veseljem sprejeli naznanilo, da se namerava četi zidati samostan. Eden kih prijateljev se je oglasil pismeno ter iskro pozdravil misel zidave, oben pa je priložil ček za \$100.00, objubil, da to še ni vse in bo še pomagal, kakorhitro čno z zidavo.

Dragi Slovenci in Slovence prosim vas, bodite zavedni, pomagajte tudi vi. Prej potrebna vsota na razpolo prejš se bo začelo z zidavo. bo tega bolj vesel kot vi, ki boste z veseljem rekli: jaz sem pomagal in pomagati zidati. Tako boste z veseljem poromali na te naše ameriške Brezje, kajti s tem, da se zidalo nov samostan, se bo tudi primerno hišico nebeški Materi, katere je šla za nami izseljenci, ki ima prav revno stanovanje to naj bi se naši Slovenci vali in po svojih skromnih čeh pomagali.

Več o tem se bo bralo v stu Ave Maria in tudi v gih listih boste kmalu našli. Zavedajte se pa tudi ga, da kdor hitro da svoj da. Zato ne odlašajte, vi, katere lahko pošljete naravnost na Franciscaanthers P. O. box 608, Lemont, Ill. Ako pa kdo hoče, pustiti dar tudi pri spodajpisani, jaz bom pa vse to odposlala na pristojno mesto. Vi boste pa potem obvestili da bo šel vaš dar res za samostan v Lemontu.

Marg. Kogovšek
15606 Holmes

ST. CLAIR RIFLE CLUB

V sredo 25. januarja se naša strelska vaja. Opozorjamo, da se iste udeležijo številno. Pridite tudi tisti, malokdaj pokažete pri klub.

Izid zadnjih vaj je sledeč:

Urankar J.	Stampfel F.
Papež J.	Urankar T.
Kosec F.	Kavčnik A.
Božich A.	Kobal F.
Novak J.	Kramer F.
Spenko F.	Novak A.
Podpadek A.	Debelak J.
Zagorc J.	

IZ DOMOVINE

—Železničar žrtev zimelosten božič je preživela na železničarja zavirača Božnarja v Zgornji Šiški. tek popoldne je spremenil ni vlak a je med Rakek Planino zdrknil pod vlak. rega kolesa so ga na mestu tila. Pokojnik je štel šele Zapustil je ženo in dva Božnarjeva družina ima hišo v Obirski ulici v Zgornji Šiški, kamor so prepeljali vo truplo in ga na štet položili k večnemu počitku. —Gospod Rudolf Batis, ni poduradnik, se je smrtno nesrečil.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Halef je bil silno jezen in zelo krepko je povedal svoje mnenje o njihovem obnašanju. Še huje pa mu je delo, da so mene žalili. Mislil je, da sem užaljen, zamen sem mu zatrdil, da jim ne zamerim, ker da jih je oslepila strast masčevanja in da ne vejo, kaj počenajo, da se bojim le za njihovo usodo. Ni mi verjel, na vso moč se je trudil, da bi me pomiril, venomer mi je zatrdil, da mi bo ostal zvest, pa naj rečejo, kar hočejo.

Globoke me je ganila njegova ljubezen in ob njegovi strani sem kmalu pozabil Amad el-Gandurjeve besede.

Vzmirjala pa me je njegova usoda. Slutil sem, da se nam nevdružno bliža žalosten, nesrečen dogodek. In moje slutnje me še nikdar niso varale. Zato sem tudi pri odhodu zaklical šejhu: "Glej, da ne boš za vedno ostal pri očetovem grobu!" Same in nehoti so mi prišle te besede na usta.

Za sebe se nisem brigal, pa nekaj mi je pravilo, da je Amad el-Gandur tisti, ki ga bo zadela nesreča. Seveda bi vsega, tudi življenje, da bi odvrnil nesrečo.

Solnce je zašlo, zmračilo se je in v stnemilo.

Kopita so zapetela v gozdu. Kurdi so prihajali. Obstati so.

Nisem se zmotil, na jasi so mislili taboriti —

Halef mi je šepnil:

"Nisi se varal, gospod! Počakaj, so s konj. Pojdemo k njim!"

"Da. Pa sam pojdem. Nisi vajen zalezovanja, tvoj sin pa ne, in nevarnost bi se po-dajal. In po nepotrebnem. Saj ne razumeta kurdijski."

"Dobro! Ampak če se kmalu ne vrneš, pridem za teboj!"

"Nepredvidnosti mi ne smes počenjati, Halef! Zalezovanje je težavna, zamudna zadeva! Dolgo traja, da pride človek sovražniku dovolj blizu. In dolgo je treba čakati, da sliši, kar bi rad zvedel. Lahko da bom izostal nekaj ur."

"Ubogal bom. Ampak to ti povem, gorje njim, če te primejo! Poklal in postrelil jih bom vse, vse —!"

"Ne bo sile, Halef! Kurdi niso Indijanci! Niti na misel jim ne bo prišlo, da se kdo plazi krog njihovega tabora in prisluškuje. In če bi me tudi našli, me še nimajo v pesti. Sicer pa boš čul kričanje in streljanje in tedaj mi pridi na pomoč!"

Odsel sem.

Povedal sem že, da je sekala jaso globoka struga. Huddernik jo je izkopal. V polnem času je bila suha, le v zimski, deževni dobi je drvela po njem voda s hribov. K tisti strugi sem se splazil in se počasi porival po njej k taboru. Bal se nisem prav nič. Kaj je vedel tak Kurd o zalezovanju in prisluškovanju! Saj taborišča niti preiskali niso, ko so prišli!

Polglasno so se pogovarjali. Bili so se, da so le morebiti Haddedini kje v bližini. Porival sem se bliže in čul nekoga vprašati:

"Bomo zakurili?"

"Ne. Bom prej odposlal oglednika po dolini, da pogleda, ali smo varni."

"Varni smo! Haddedini taborijo pri grobu na vrhu in ne bodo ponoči hodili v dolino."

"Vem, da ne. Kajti Haddedini so neumni in strahopetni in si ne upajo iz tabora. Pa ti nisi šejtan, tisti Frank je pri njih. In tisti človek je povsod tam, kjer ga ni treba. Spremlja pa ga tista mala žaba, tisti z redkimi brki, ki je ustre-

Iz Girarda

V soboto 14. januarja smo se bili odpravili, da gremo v Barberton na koncert pevskega zboru Javornik. Kar za poln bus nas je bilo. Veliko zabave smo imeli po poti, še več pa v Barbertonu. Voznika smo imeli tistega, ki nas vselej pelja, kadar mi Slovenci kam rajzamo. Za pomočnika mu je bil izbran pa Tone Jalenc, da bi pazil, da se nam kaj ne zgodi. Posebno je pazil na vlake, da se ne bi kateri v nas zaletel po neprevidnosti. Enkrat je bus obstal. Tone vpraša, kaj da je. Voznik mu pove, da so pred železniškim prelazom in da mora bus obstati po postavi. Tone pogleda ven in pravi, da ni nobenega vlaka in da gre bus lahko brez skrbi naprej. V tem je voznik zaprl vrata, Tone je pa pozabil potegniti svojo glavo nazaj. Tako se je zgodilo, če verjamete ali pa ne, da je Tonetu glava odletela. Voznik je skočil ven, glavo pobral in jo posadil nazaj na pristojno mesto. Križ božji, kakšne reči se dogajajo na tem svetu!

V Barbertonu so nas rojaki prav lepo pogostili, s prelepim petjem, večerjo in pijačo. V imenu naše družbe se moram prijaznim Barbertončanom prav lepo zahvaliti, posebno pa vrlim kuharicam, ki so nam tako lepo strežile. Hvala tudi tukajšnjim našim rojakom v imenu Slovenskega doma, ki so se odzvali in šli z nami v tako slabem vremenu.

Na 19. januarja je graduiral iz 12 razredne šole Richard Juvancić, mlajši sin poznane družine John in Frances Juvancić. Bil je eden prvih v šoli ves čas. Imel je tudi slavnostni govor v imenu šole in se je prav dobro odrezal. Prav toplo je bil pohvaljen od navzočega naroda.

Tudi v našem mestu smo ustanovili podružnico Slovenske moške zveze in sicer nosi naša podružnica številko 4. Kakor se vidi, bo dobro uspevala, kar je lepo in hvale vredno. Poglejmo, kako Slovenska ženska zveza zelo narekuje, in ni nobenega vzroka, zakaj bi moška ne. Potruditi se

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Tista zavest in pa ponos, ki je bil v vasi, je vedno prav hodilo, da so se tako ogibali slabih lastnosti, zlasti čezmerne pijančevanja in pa sirovega obnašanja, ter so se zadržali kar nekaj dostojanstveno.

Kakor nekdanj, tako je približno na Prevalju še danes, dasi je tudi sem dosegel duh modernega časa, svobodomiselstva in komunizma, ki se pa prevaljskih gospodarjev ni prijel, razen v par slučajih. Večina pa je ostala še povsem na mestu, ter so vredni sinovi in hčere svojih staršev. Ta vtis sem dobil, ko sem jih obiskal in sem videl, da so še pravi originali ponosnih, poštenih in vernih Prevaljčanov.

Ljudska legenda je, da je bil iz Prevalja doma mučenec sv. Jukund. Je-li ta govorica nastala tedaj, ko so pripeljali iz Rima na Zalostno goro telesne ostanke tega svetnika, ali je bila preje, ni mogoče vedeti, kot ni mogoče dognati, če je na tej govorici res kaj resnice. Ali je bil to le slučaj, da so poslali iz Rima sem njegove telesne ostanke, ali je bilo res kaj na tem. Kdo ve? Vsekako nemoče ni, ker ta kraj je bil naseljen že daleč nazaj, ter je bil staro predrimsko selišče. Sv. Jukunda se obračuje kot rimskega vojaka in prav lahko, da je kdo od tukajšnjih prebivalcev služil cesarja v mogočnem Rimu. Saj take velike daljave od naših krajev do Rima ni in med mučenimi kristjani v Rimu je umrlo mučeniške smrti tudi dosti vojakov. Torej lahko, da

moramo, da imamo "naši" naše ženske. Seve, vsak začetek je težak. Pa če se vsi zavzamemo, bo delo storjeno. Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine. John Anžiček.

je kaj na tem, lahko pa tudi, da je samo le govorica brez podlage.

Sredi popoldne sem šel nazaj na Zalostno goro, kjer sem potem z drugimi vred zavil k Mežnarjevim. Tu je bilo zbranih že dosti znancev in prijateljev iz mojih mladih let. V njih družbi sem se potem zabaval precej dolgo, da tako vsaj deloma nadomestim za mojo 17-letno odsotnost iz domačega kraja. Nazadnje sem bil tu 15. avgusta 1920 in tri dni potem tem odpotoval proti Ameriki. Tudi tedaj je bila približno taka družba, dasi ne v tolikšnem številu. Več od tistih, ki so bili tedaj je manjkalo, a več pa je bilo takih, ki jih tedaj ni bilo. Dolge mize so bile vse zasedene in natakariji so imeli dosti posla, da so nanosili dovolj doljenca na mizo. Ker se ob kupici vina najraje poje je mnogobrojna družba kmalu dokazala, da so izborni pevci. Petje vodil in pesmi izbiral je pa moj nekdanji sošolec Jakob Kovac, rodni iz Kamnika, sedaj je pristojen v Gorici. Vsakovrstne lepe narodne pesmi so bile na programu, med njimi tudi nabožne. Tu se mi je zdel naša pesem tako lepa, kot se mi ni zdel v Ameriki na naših koncertih. Ne vem ali zato, ker so jo peli v meni tako poznem kraju, ali zato, ker je naša pesem doma vse bolj pristna in lepa kot pa v tujini, ki je tu pa tam po svoje prirojena. Tako ali drugače, jaz sem imel tu izredno lep užitek in tistega popoldne pri Mežnarjevih bi jaz ne menjal za noben še tak

Drugi dan, binkoštni ponedeljek popoldne, se odpravim, da grem v Horjul. Tja prvotno nisem bil namenjen, ker sem imel

za drugi dan v načrtu, da odpotujem na vzhod ter se malec počijem. Pa je prišlo drugače. Na Zalostni gori me je v nedeljo opoldne brez uspeha iskal bivši Clevelandčan Janko Končan, s katerim sva bila zelo dobro poznana. Iz listka, ki sem ga pozneje dobil v roke, sem razvidel, da se je Janko potrudil priti iz daljnega Horjula, a brez uspeha. Da mu vrnem milo za drago se odpravim na pot proti Horjulu. Ker pa ne vozim noben vlak in tudi ni časa čakati na kaka druga vozila, sem se odločil iti s kolesom.

Baš ko sem se odpravil, ter je na Zalostni gori odzvonilo polдне, zazvonilo na Zalostni gori zvonovi, ter z žalostnim glasom naznanijo, da je nekdo umrl. Kmalu nato sem zvedel, da so umrli Kovačeva mati iz Preserja, ki se stanovili pri svojem sinu p. Kazimirju Zakrajšku, župniku cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Če je katera mati iz veseljem pričakovala te ure, so jo gotovo Kovačeva mati. Koliko je žena trpela predno je odgojila 15 otrok, od katerih jih je še sedaj živih 11, zlasti če se upošteva pomanjkanje, v katerem je živel s svojim možem Francetom, s katerim sta živila res vzorno zakonsko življenje. Večkrat sem imel priliko govoriti s to spoštovanja vredno ženo, ki mi je pravila kako je njen sin p. Zakrajšek obljubil žalostni Materi božji, da če ozdravi, da bo pred njenim oltarjem novo mašo pel, in pravila mi je druge zanimivosti v zvezi s tem. Ko sem v Ljubljani obiskal p. Zakrajška, me je peljal tudi k bolni materi, ki je ležala na postelji ter udano pričakovala smrti, poleg je bil pa ves obrabljen molitvenik z mnogimi podobnicami in paroženicem.

(Dalec prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Nemške ženske morajo postati večje krasotice

Berlin, 23. jan. — Nemški voditelj mladine Baldur von Schirah je včeraj dal povelje nemškim dekletom in ženskam, da morajo postati bolj — lepe. Predvsem svetuje ženskam, da se vzdrijo alkohola in tobaka, ako želijo ostati krasotice. Moderna dekleta morajo mnogo trenirati, da ostanejo elastične do pozne starosti, je dejal von Schirah. Težnja po lepoti je ena izmed arijskih karakteristik.

Ogromni dolg ni nevaren Ameriki

Washington, 25. januarja. Marrinec Eccles, ki je predsednik Federalnega rezervnega bančnega sistema, se je izjavil, da kričanje onih, ki kritizirajo veliki dolg Zedinjenih držav, nikakor ne pomaga k uvedbi boljših časov. Eccles je mnenja, da ogromni dolg nikakor ne bo povzročil inflacije, kot se mnogi bojijo. Posamezniki in korporacije, je rekel Eccles, lahko postanejo bankroti, toda narod, ki ima duševne in materialne vires kot jih ima Amerika, ne bo prišel na beraško palico, ako sam sebi posojuje denar.

Japonska ponuja dobiček Zedinjenim državam

Tokio, 24. januarja. Japonski zunanji minister Arita je v parlamentu skušal potolažiti Zedinjene države, ko je izjavil, da "novi red" na Kitajskem nikakor ne bo preprečil dobičkanosno trgovanje Amerike pri Kitajcih in da je na Kitajskem še vedno dovolj polja za ameriške investicije, ne da bi bila pri tem Japonska kaj prizadeta. Japonska je pripravljena tozadevno sodelovati z Zed. državami.

Sprememba za predsednika francoske republike

Paris, 24. januarja. V parlamentu je bil vložen predlog, da se spremeni naslov predsednika francoske republike. Predlog pravi, da se novi naslov glasi: predsednik republike in francoskega imperija. Poslanec Daher, ki je vložil predlog, je spremljal premierja Daladierja po francoskih kolonijah in je izjavil, da bi bili ljudje v francoskih kolonijah bolj navezani na Francijo, ako bi vedeli, da je predsednik republike dejansko tudi njih predsednik.

Kitajci bežijo iz novega glavnega mesta

Sangaj, 24. januarja. Približno 30.000 kitajskih civilistov se dnevno izsili iz mesta Čunking, kjer je sedež kitajske vlade. Japonski poveljnik je izjavil, da bo bombardiral mesto toliko časa, dokler ne prežene iz mesta vrhovnega kitajskega poveljnika Kajšeka. V mestu, ki je še lansko leto štel komaj 400.000 ljudi, se je zadnje čase nabralo 800.000 Kitajcev, ki pa sedaj ponovno bežijo pred japonskimi bombami.

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V Greaney, Minn., je nagle smrti umrla Katarina Bajuk. Ob 10. uri zjutraj je nameravala opraviti še kuhinjsko delo, toda smrt je tako nagloma opravila svoje delo, da je bilo v dveh minutah končano njeno opravilo in življenje. Ranjka je bila stara 61 let. Zapušča moža in devet otrok.

V Mercy bolnišnici v Chicagu je umrl 14-letni Johnny English (popačeno ime), pravo ime je Ingolčić. Fantek je trpel na redki bolezen, na voljo na širah in zdravnik so že pred meseci ugotovili, da zanj ni rešitve, kljub temu je pa dečko trdno upal, da ozdravi in si s svojim zaupanjem osvojil vse zdravnike in bolniške strežnice. Sleharin dan je komaj čakal novic s športnega polja in zdravnik so mu celo aranžirali obiske prvih baseball igralcev in telefonski pogovor s filmsko igralko Shirley Temple, katero je izredno oboževal.

Pri delu v rudniku v Roslyn, Wash., je bil zadnje dni ubit rojak John Majnarič, star 52 let in doma iz Delnice. Pokojni zapušča družino.

V Roundup, Mont., je umrla Ana Rom, stara 66 let. Zapušča soproga, šest sinov in tri hčere. Rojena je bila v Črnomlju v Beli Krajini. V Zedinjenih državah je živela celih 54 let.

MALI OGLASI

V najem

se da trgovski lokal na vogalu Donald Ave. in 71. ceste. Zelo poceni. Jako pripraven za beauty parlor. Parna gorkota. Vprašajte na 7114 Donald Ave., suite 2. (21)

V najem se da

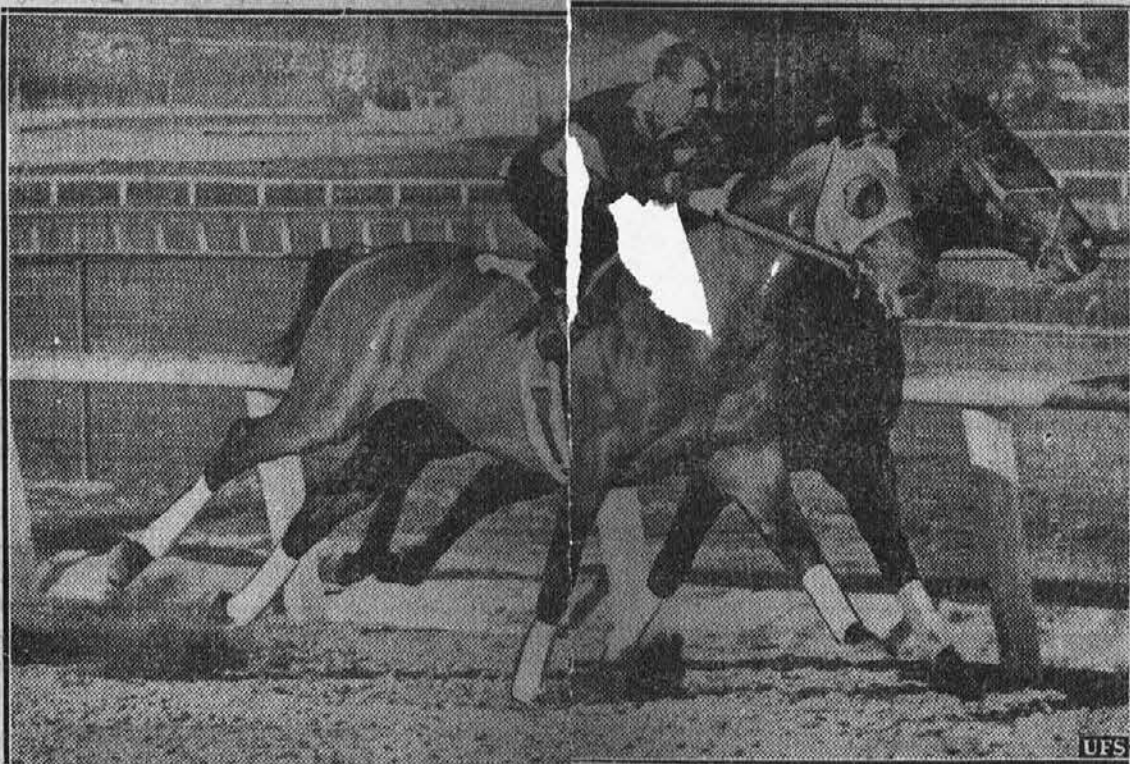
jako čedno stanovanje, na novo dekorirano, štiri sobe. Rent po ugodni ceni. Stanovanje je na St. Clair Ave. blizu 67. ceste. Vprašajte na 5901 Prosser Ave. (22)

Delo na farmi

Išče se moža za delo na farmi. Plača po dogovoru. Mora biti vaje pri konjih. Ako mi piše, pridem sam po njega. Naslov je: Jos. Kovach, R. F. D. No. 2. Chardon, Ohio. (22)

Društvo Jutranja Zvezda

Članicam društva Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ se naznanja, da bo nova tajnica pobirala društveni asessment v sredo 25. januarja ob 6. do 8. ure zvečer v stari šoli sv. Vida. Prosi se vse članice, da izvršijo svojo društveno obveznost ob pravem času. — Ana Erbeničnik, tajnica, 875 E. 154th St.

Scabiscuit, najboljši ameriški dirkač, na desni, trenira pred dirko.

Lastniki bombažnih polj v južnih državah so prenehali s sistemom, da imajo sodelavce pri obdelavanju in pobiranju bombaža, ampak bodo odslej zaposlovali delavce, katerim bodo plačali dnevno mezdo. Tukaj vidite izgnance, ki čakajo, kaj bode vlada storila zanje. Ti so dozdaj obdelavali bombažna polja za lastnike, s katerimi so si delili potem letino.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Bojanovski je neprenehoma razmišljal o tem čudnem dogodku in čim je imel nekaj časa, je začel rezati ribo.

V ta namen je odšel v svojo sobo in v nekaj minutah je ležal pred njim njen želodec. On jo očisti in postavi na krožnik.

Toda kaj je bilo to? Kaj je zažvenketalo?

To ni bil zlat prstan, kakor je mislil, temveč majhna kovinasta škatljica.

Bojanovski se začudi, a nato gre k vratim ter jih skrbno zaklene.

—To je gotovo kakšno tajno poročilo za mene — reče on — bilo bi bolje, da bi to škatljico odprl v prisotnosti kake priče.

—Toda ne, ne! — nadaljuje razburjeno. — Morda je Knudson izbral to pot, da mi kaj važnega sporoči. Ne smem se obotavljati, moram odpreti škatljico.

On odpre z nožem skrivnostno škatljico, a ko jo je odprl, je našel v njej pismo.

Ko je razvil papir, prečita razburjeno:

Bojanovski!

Bratje smrti Te pozdravljajo in Ti kličejo dobro došel! Blagor onemu, ki se mu je posrečilo raztrgati okove nasilja in pobegniti iz grobnice sibirskih ručnikov. Toda Ti se nisi vrnil samo svojim prijateljem, temveč tudi — maščevanju!

Bratje smrti Ti prožijo svoje roke. Bodi zopet naš! Upamo, da si ostal to, kar si bil tudi prej. A sedaj, ko si z zvijačo prišel v carsko palačo, sedaj je v Tvojih rokah, da izvršiš to, po čemur že tako dolgo hrepenimo. Ali se boš obotavljal maščevati se?

Se nikdar ni ležalo carjevo življenje v naših rokah, kakor sedaj. Zaupamo Ti Bojanovski, in upamo, da nisi postal izdajalec.

Eden izmed naših bratov Te bo čakal jutri ponoči v Katarinem gaju.

Ako ne prideš, Te bo čakal brat vsako noč tekom štirinajstih dni.

Pozdravljamo Te, objemamo Te in ponosni smo na Tebe!

Bratje smrti."

Ko je Bojanovski prečital to pismo, se je bojazljivo ozrl, kot da se boji, da ga ne bi kdo opazoval. A nato še enkrat prečita, kaj so mu sporočili ni-

hiliti.

—Vendar so me našli! — vzkligne on. — Ni mi pomagalo, da sem se preoblekel. Sedaj ne bom imel več miru pred njimi.

—Vem, kaj želijo od mene. Umoriti moram cara — zamrmra on zamolklo, — dati mu moram strupa v jed, da umre.

—Toda mene loči globok prepad od nihilistov. Prej, ko se niso delali s strupom in smodnikom, sem bil z njimi, ker sem mislil, da bodo pomagali pojarmljenemu narodu, ne bo dolgo živil.

Bojanovski prižge svečo in kmalu je zgorelo pismo.

Slutil je, da se je v njegovem življenju že prikazal sovražnik in da tega miru, ki mu ga je priskrbel Knudson, ne bo dolgo živil.

Opravljal je svoje delo, toda ves dan je moral misliti na poročilo nihilistov.

Boril se je s seboj, ali naj gre na sestanek ali ne.

Priznal je nihiliste.

Vedel je, ako ne pride v Katarinin gaj, da bodo vse stori- li da ne bo ostal dolgo v carski kuhinji.

Zato sklene oditi prihodnjo noč na sestanek. Smatral je, da je bolje, ako jim odkrito pi- zna, da ne morejo več računati na njega.

Okrog sedme ure se pripravi, obleče se in za vsako sigurnost vtakne v žep revolver ter odide iz carske palače.

Najprej se je sprehajal po petrogradskih ulicah, a nato vstopi v neko kavarno. Storil je to zato, da bi zmotil vohune, ki ga morda zasledujejo.

Bilo je ob osmi uri, ko je vstopil v Katarinin gaj. Gaj je bil pust. Po par minutah zasliši za seboj tihe korake, a ko se je ozrl, je stal pred njim človek, oblečen v na pol kmečko, napol gosposko obleko.

Bil je ribič, ki mu je prinesel ribo.

Mesečina je padala na nje-

gov obraz in sedaj se je čisto videl in sicer na nihilističnih skupščinah.

—Dober večer, milostljivi gos-

pod, hvala, da ste prišli, — nadaljuje ribič, ki je svojo vlogo tudi še dalje igral. — Pri-

hranili ste mi, da pridem po-

novno k vam.

—Vedel sem, da se ne bode- te vrnili, — odvrne Bojanovski.

—Mogoče je, da se mi dru- gič ne bi posrečilo priti v car- sko palačo, — odvrne ribič in se zvito nasmehne. — Toda povejte mi, gospod, ali ste od- prli ribo, ki sem vam jo pri- nesel?

—Odprl sem jo!

—Ali ste našli to, o čemur sem vam pripovedoval.

—Našel sem! — odvrne Bo- janovski. — Pismo!

—Ali ste ga prečitali?

—Prečital sem ga!

—Potem sem vam dvojno hvaležen, da ste prišli, ker se- danj vidim, da se strinjate z našim predlogom.

Bojanovski ne odgovori.

—Torej, — zakaj ne odgo- vorite? — vpraša ribič.

—Ne bom vam odgovoril prej, predno ne bodeste odkri- tosrčni. Ali mislite, da ne vem, da ste preoblečeni?

—Da, ko bi vedel, kaj lahko pričakujem!

—Ne bojte se, — ne bom vas izdal, — reče Bojanovski.

—Ali mi prisegate?

—Prisegam! — odvrne Bo- janovski svečano. — Toda se- danj mi povejte, kako se ime- nujete. Prepričan sem, da mi

vaše ime ni neznano.

Ribič se glasno nasmeje.

Bojanovski obotavlja-

—Upam, da niste pozabili imena Janicki.

—Janicki? — vzkligne Bo- janovski presenečen. — Vi ste oni lekarnar, ki je takrat vsto- pil v našo zvezo? Toda koli- kor se spominjam, ste imeli tedaj brado in bili ste bolj sveži in zdravi.

—Brado sem obril, da me ne bi spoznali, — odvrne le- karnar, — a zdravje mi je iz- ginilo v Petropavlovski trdnja- vi. Tudi vi, Bojanovski, ste se spremenili. Ni čudno, saj ste trpeli v sibirskem rudniku.

—Pred vsem, Janicki, mi razložite, kako ste odkrili, da sem v carski kuhinji?

—To ni bilo težko? Tajni po- liciji se do sedaj ni posrečilo, da me najde.

—Od prvega trenutka sem vas nadzoroval. Vedeli smo ve- dno, kje se nahajate. Margolin- ski nam je vedno sporočal.

—Ali stojite tudi z njim v zvezi?

—Bil je do sedaj naš špi- jon, — odvrne Janicki, — to- da sedaj ga bomo kaznovali, ker je vas izdal.

—Da se reši smrti, je Kardo- vu priznal in on vas sedaj ne- prenehoma išče.

—Toda povejte mi sedaj, Bo- janovski, ali sprejmete moj predlog?

—Smisel pisma ni jasn, — odvrne Bojanovski obotavlja-

joč se, — ne vem, kaj zahteva- te od mene.

Janicki ga prodirno pogleda ter reče:

—Mislim, da vam ne bo tež- ko uganiti, kaj želimo od vas Bojanovski.

—Kako mislite to, Janicki? Govorite jasneje!

Lekarnar se ozre, da se še enkrat prepriča, da nikogar v bližini ni, a nato reče:

—Bili ste tako srečni, da se vam je posrečilo priti v carsko kuhinjo.

—Ali je to sreča?

—Največja sreča, ki more doleteti nihilista. Oni, ki pri- pravljajo jedi za cara, ima v svojih rokah življenje tega za- sovražnega človeka, vaša st- var je, da nas z enim udarcem privedete k zmagi. Malo stru- pa — in stvar je gotova.

—Sovražim svoje sovražnike prav tako kakor vi, — odvrne Bojanovski, — toda strup, strup je v mojih očeh sramo- tno orožje. Ako ga hočete uni- čiti, naj stopi pred njega mo- rilec z revolverjem v roki.

—Vsaka krogla je nesigur- na, — odvrne Janicki in zmaje z rameni. Strup je mnogo za- nesljivejši in boljši. Atentat se lahko izvrši samo na ulici, a tako zadostuje prašek — in

nihče ne bo vedel, kako se je stvar pripetila.

—A odkod naj dobim strup, ki bo hitro in sigurno deloval?

To je naša stvar. Saj sem jaz lekarnar. Pripravil vam bom prašek, ki lahko tekom ene minute umori človeka.

—Sprejemem, — reče Boja- novski — dajte mi strup! Jaz hočem pasti kot žrtev, sam se bom zastrupil, ker nočem umo- riti cara.

Janicki ga prestrašen pogle- da. Ali je mar stal pred njim izdajalec? On zgrabi za boda- lo.

Bojanovski ga je ostro opa- zoval.

—Ne tako, Janicki! — reče

on, — midva nisva sovraž- ni. Mene se ni treba bati.

—Kdo ve, — odvrne Jan- mračno. — Kdor je pre-

svojo prisego, lahko vse s- Bojanovski se ponosno

ravna.

—Nisem prelomil pri- Ko sem tedaj prisegel Milo- Bakunjinu in ko sem posta-

hilit, je bila stvar druga- kot je danes. Tedaj je bilo

še orožje razum — a ne st- Janicki zmaje smeje

rameni.

(Dalje prihodnjič)

* Vprašajte za nagradne

Progressivne trgovske zveze

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

136,247

POTNIKOV JE IZBRALO

HAPAG in LLOYD LADJE

za preko-oceansko vožnjo in zabavno križarenje v letu 1938

Večji del naših preko-atlantskih potnikov je več kot enkrat potovalo z nami — oni so resnični Hapag-Lloyd potniki. Vzroke te priljubljenosti boste sami spoznali, če boste tudi vi prihodnjič potovali z Hapag-Lloyd!

v JUGOSLAVIJO

V KABINSKEM, TURISTIČNEM IN TRETJEM RAZREDU

preko Bremena ali Hamburga

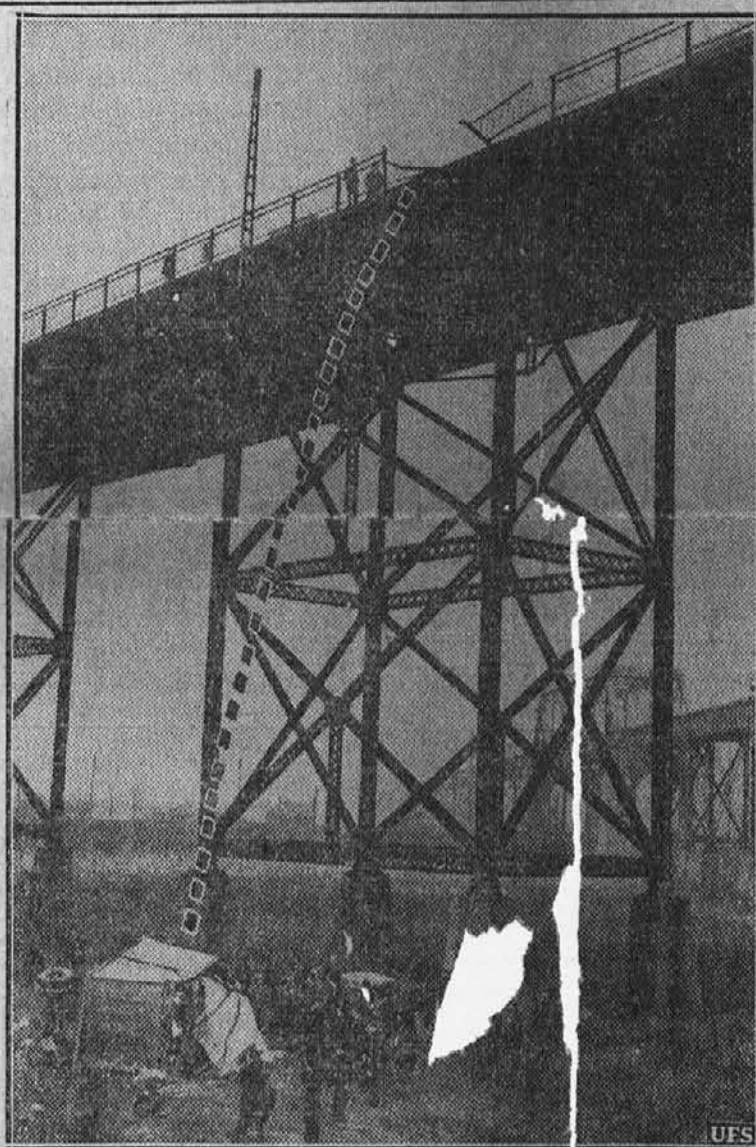
ODPLUTJA IZ NEW YORKA

Deutschland	2. feb.	Hansa	23. marca
Hamburg	9. feb.	Bremen	29. marca
St. Louis	16. feb.	Deutschland	30. marca
Hansa	23. feb.	Hamburg	6. aprila
Deutschland	2. marca	Europa	7. aprila
Hamburg	9. marca	Columbus	11. aprila
St. Louis	16. marca	St. Louis	13. aprila
Europa	22. marca	Bremen	14. aprila

Za pojasnila se obrnite na Vašega lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE-NORTH GERMAN LLOYD

1430 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO

Precešen štrbunk je bil, ko je Roy Fischer iz St. Louisa s svojim avtom podrl ograjo mostu in se prekopnil 100 čevljev globoko. Voznik ni bil ubit, ampak je odnesel samo nekaj poškodb.

OBLAK FURNITURE

TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

RAZPRODAJA

Vse fine STERLING suknje kakor tudi FUR COATS, kar jih je še v zalogi, dobite sedaj po nižjih cenah kakor na kateri drugi razprodaji in to direktno iz tovarne.

Samo pokličite ali mi pišite, da pridem po vas in vas peljem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD.
ENDCOTT 3426

VLOGE v tej posojilnici

so zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in druž-
vene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

Previdni in gospodarski
ljudje

vedno najprej pogledajo

OGLASE

Ameriški Domovini

in potem gredo kupovat k trgovcu, ki v tem listu oglašuje.

Trgovci, zavedajte se nakupovalne moči sloven-
skega naroda in oglašujte svoje blago

AMERIŠKI DOMOVINI

Izplačalo se vam bo!